

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อเครื่องดื่มชูกำลังของผู้ใช้แรงงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ระเบียบวิธีการศึกษาประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา
การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการเลือกซื้อเครื่องดื่มชูกำลังของผู้ใช้แรงงานในอำเภอเมืองเชียงใหม่
2. ขอบเขตประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ใช้แรงงานที่ซื้อเครื่องดื่มชูกำลังในอำเภอเมืองเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ใช้แรงงานที่ซื้อเครื่องดื่มชูกำลัง จำนวน 300 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ R.V. Krejcie และ R.W. Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 โดยใช้จำนวนแรงงานของสำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2548 เป็นจำนวนประชากร มีการคำนวณตามสูตรดังนี้ (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541: 60)

$$n = \frac{\chi^2 NPQ}{e^2 (N-1) + \chi^2 PQ}$$

เมื่อ

$$n = \text{ขนาดของตัวอย่าง}$$

$$\begin{aligned} \chi^2 &= \text{ค่าไคแอสควร์ที่ degree of free เท่ากับ 1 และระดับ} \\ &\quad \text{ความเชื่อมั่น 90\% } (\chi^2 = 2.71) \\ N &= \text{ขนาดของประชากร} \\ P &= \text{สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร } (P = 0.5) \\ Q &= 1 - P \\ e &= \text{เปอร์เซ็นต์ของค่าความคลาดเคลื่อน } (e = 0.05) \end{aligned}$$

แทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{2.71 \times 943,813 \times 0.5 \times 0.5}{0.0025 (943,813 - 1) + 2.71 \times 0.5 \times 0.5} \\ n &= \frac{639,433.3}{2,360.208} \\ n &= 270.9225 = 271 \end{aligned}$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณคือ 271 ตัวอย่าง แต่เนื่องจากจำนวนแรงงานในพื้นที่มีทั้งแรงงานจริงและแรงงานแฝง ดังนั้นเพื่อลดความคลาดเคลื่อนและความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลบางชุดที่อาจเกิดขึ้น จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีก จำนวน 29 ชุด รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 300 ชุด

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้แบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยมีวิธีการคือ เริ่มจากการสำรวจพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ถึงแหล่งที่ผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ทำงานอยู่ จากนั้นพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าวแล้วแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามแขวงการปกครอง โดยกำหนดและระบุประเภทของงานที่ผู้ใช้แรงงานประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่อย่างกว้าง ๆ เช่น แขวงนครพิงค์และแขวงกาวีละมีแรงงานด้านการก่อสร้างอยู่ค่อนข้างมาก และอยู่บริเวณหรือจุดสำคัญของพื้นที่ได้บ้าง หรือแขวงศรีวิชัยและแขวงเม็งรายมีแรงงานประเภทรับจ้างทั่วไปมากกว่าแรงงานประเภทอื่น และอยู่ในจุดสำคัญใดของแขวงบ้าง เมื่อทราบแหล่งข้อมูลโดยภาพรวมแล้ว จึงดำเนินการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเน้นการสอบถามถึงการซื้อเครื่องดื่มชูกำลังเป็นประการแรกเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง แล้วจึงสอบถามถึงข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมในลำดับต่อไป การคัดเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งได้ดังนี้

พื้นที่	จำนวนตัวอย่าง
แขวงนครพิงค์	60
แขวงศรีวิชัย	60
แขวงเมืองราย	60
แขวงกาวิละ	60
พื้นที่อื่น ๆ	60
รวม	300

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการซื้อเครื่องดื่มชูกำลัง

ตอนที่ 3 ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อเครื่องดื่มชูกำลัง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้งานในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยการใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินการตรวจสอบข้อมูลโดยการพิจารณาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามถึงความตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และอยู่ในกรอบของการศึกษาหรือไม่ ซึ่งหากยังไม่สมบูรณ์ในส่วนตัว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเข้าเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ถูกต้องทั้งหมดมาวิเคราะห์ต่อไป

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** เป็นข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร บทความวิชาการ สถิติข้อมูล ของหน่วยงานรัฐ และเอกชน รวมทั้งวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งรวบรวมได้จากหนังสือ ตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของข้อมูล มีดังนี้ (กฤษณี เวชสาร, 2545: 65)

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

ช่วงของคะแนน	ความหมาย
4.50 – 5.00	หมายถึง มีผลระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง มีผลระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง มีผลระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง มีผลระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง มีผลระดับน้อยที่สุด

คำตอบจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงบรรยายแล้วสรุปประเด็น

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาประมาณ 7 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 ถึง เดือน

เมษายน 2551